

OBSAH

1. * **Organizační zásady zdravotní péče o pracující**
- 1.1. **Organizace a úkoly závodní zdravotnické služby (Váňa)**
Základní předpisy 11, Zřizování a druhy závodních zdravotnických zařízení 13, Rozvrh nákladů a normativy vybavení 16, Pracovní náplň závod. obvod. lékaře, závodní sestry a lékaře pověřeného péčí o pracující 19.
- 1.2. **Úkoly organizací v péči o zdraví pracujících (Váňa, Černý)**
Při přijímání, převádění na jinou práci, při výpovědi 22, Zjišťování a odstraňování příčin úrazů a nemocí z povolání 23, Závodní stravování a jiná péče 24, Podmínky pro zaměstnávání osob se změněnou prac. schopností, zaměstnávání žen a dorostu 24, Odpovědnost za škody na zdraví a náhrada škod 26, Dodatková dovolená a pracovní volno ze zdravot. důvodů 30, Bezpečnost a ochrana zdraví při práci 30, Úkoly podle zák. č. 20/66 Sb. 32, Plány ozdrav. opatření 32, Komplexní programy péče o pracovníky 33, Kolektivní smlouvy 34, Povinnosti k posudk. lékařské činnosti 35.
- 1.3. **Úkoly a povinnosti odborových orgánů v péči o zdraví (Černý)**
Úkoly orgánů všeodborových a svazových 37, Úkoly závod. výboru ROH 38, Úkoly komisí a inspektorů ochrany a bezpečnosti práce 39, Úkoly komisí národ. pojištění 40, Správa nemocenského pojištění a její složky 41.
- 1.4. **Hygienická a protiepidemická činnost závod. obv. lékaře (Jiráček, Plesník, Miksl, Hampl, Málek)**
Předpisy o úkolech ZOL v hygieně práce 43, Hygiena práce v praxi závodního lékaře 53, Náplň práce závodního lékaře v epidemiologii: Na úseku epidemiologické prevence 57, Sterilizace a dezinfekce v závod. zdravot. zařízení 59, Úkoly na úseku epidemiolog. represe 62, Úkoly hygienické služby ve spolupráci se závod. obv. lékařem 64, Hygienická a epidemiologická dokumentace 65,
- 1.5. **Seznam nejdůležitějších právních norem vztahujících se k práci závod. obvod. lékaře (Jiráček, Plesník, Miksl, Hampl)**
Zákony a vyhlášky 67, Čs. státní normy 67, Hygienické předpisy 68, Závazná a metodická opatření 68.
- 1.6. **Posudky, povinná hlášení a oznamování skutečností u obvod. lékaře (Váňa)**

Posudky: o zdravot. způsobilosti k práci 70, o schopnosti řízení motor. vozidel 70, k odškodnění bolesti a ztížení společens. uplatnění 71, Hlášení: pro regresní řízení 71, o léčení branců 72, o poskyt. první pomoci 72, nemoci z povolání a otrav 72, zhubných novotvarů 73, onemocnění cukrovkou 73, přenosnou nemocí 73, tuberkulózou 74, pohlavní nemocí 75, sebevražd 75, nežádoucích účinků léků 75, reakce po transfúzi 76, potratu 76, o úmrtí a o prohlídce mrtvého 77, z rehabilitace 77, o ohrožení dětí 78, osob závislých na drogách 78.

1.7. **Preventivní prohlídky, dispenzární péče, zdravotní výchova (Kika, Váňa).**

Vstupní 79, Periodické 81, Řadové 85, Mimořádné 85, Výstupní prohlídky 86, Přehled lhůt periodických prohlídek 86, Jednotné preventivní prohlídky pracujících 87, Dispenzární péče 88, Zdravotní výchova pracujících 89.

1.8. **Posudková činnost obvodního lékaře (Kika)**

Význam posudkové činnosti 91, Předpisy o posudkové činnosti 92, Výkon posudkové činnosti: Příslušnost k posuzování 95, Oznámení prac. neschopnosti 95, LPK 96, Ukončení neschopnosti 96, Odvolací řízení 97, Evidence práce neschopných a rozborů 97, Dozor nad dodržováním léčeb. režimu 98, Posudková činnost pro účely sociálního zabezpečení 100, Účelové deformace v posudk. činnosti 101.

1.9. **Zabezpečení první pomoci územní i závodní (Thiel)**

Zásady pro organizaci první pomoci 103, Traumatologické plány 104, Evidence a hlášení 105, Vybavení první pomoci v závodě 106, V tělovýchově a ve školách 107, Na veřejných místech a v dopravě 107, Postup první pomoci při hromadném neštěstí 108.

1.10. **Léčebná a pracovní rehabilitace (Černochová)**

Definice 110, Léčebná rehabilitace: úkoly 110, formy 111, kdy začít 111; Pracovní rehabilitace: úkoly PKSZ 111, pracovní možnosti pro občana se ZPS 112; Vztah léčebné a pracovní rehabilitace 113, Účast obvodních lékařů na rehabilitaci 113.

2. **Hygienické aspekty pracovní zátěže a pracovního prostředí**

2.1. **Fyziologicko-psychologický pohled na zátěž v pracovním procesu (Podlešák)**

Nároky práce a dispozice organismu 117, Zátěž, její podstata 118, Zátěž z hlediska preventivního a běžného hygienického dozoru 119, Zátěž maximální a submaximální 120, Energetický výdej 121, Zátěž krátkodobě a dlouhodobě únosná, režim práce a odpočinku 122, Svalová práce převážně dynamická 123, Statická práce svalová, Pracovní polohy, Antropometrické parametry 125, Zvedání a přenášení břemen 128, Práce

náročné na smyslové orgány 130, Práce s nerovnoměr. rozložením v čase 130. Úsudková a rozhodovací práce 132.

2.2. Hygienické aspekty pracovního prostředí (Oppl)

Složky pracov. prostředí: ovzduší 134, mikroklíma 135, světlo 136, hluk a vibrace 138, Budova ve vztahu k pracov. prostředí 140, Tepelně technické vlastnosti budovy 142, Denní osvětlení a přirozené větrání 144, Budova a hluk 145, Větrání a klimatizace 146, Vytápění 153, Protiprašná prevence 155, Kontrola prašnosti 155.

3. Poškození zdraví z práce

3.1. Pracovní riziko a poškození zdraví (Balcarová)

Riziková pracoviště 159, Druhy prevence a kontraindikace k práci 159, Znamky expozice, ohrožení zdraví, porucha zdraví 160, Nemoci z povolání (hlášení, odškodnění, výskyt) 162, Seznam nemocí z povolání 165.

3.2. Profesionální infekční nemoci a antropozoonózy (Helcl)

Virový zánět jater a střevní nákazy 170, Nákazy, které se přenášejí z člověka na člověka kapěnk. infekcí, popř. prachem 172, Nákazy přenášené ze zvířat 173, Tuberkulóza 175.

3.3. Kožní choroby z povolání (Chytilová)

Vlivy fyzikální 177, Vlivy chemické 177, Kožní infekce 180, Zjišťování kožních chorob z povolání 180, Prevence: opatření organizačně technická 182, opatření zdravotně technická 183, opatření lékařská 183.

3.4. Práce a kardiovaskulární systém (Balcarová)

Fyzická práce a KV systém 185, Práce a kardiovaskul. onemocnění 187, Pracovní faktory zvyšující nároky na KV systém 188.

3.5. Onemocnění respiračního systému ve vztahu k zaměstnání (Navrátil)

Všeobecná část 190, Akutní poškození respir. systému 191, Chronická onemocnění z pracovního prostředí 191, Diagnostika funkčních poruch respiračního ústrojí: morfologická 192, funkční 192, imunologická 194; Speciální část: silikóza 194, asbestóza 196, asthma bronchiale professionale 197, bronchitis chronica 198, syndrom cor pulmonale 199, syndrom „farmářské plíce“ 200.

3.6. Poznámky k problematice chemických škodlivin (Hassman)

Základní vlastnosti chemické škodliviny 201, Výskyt, výroba, použití chem. škodliviny 202, Cesta vstupu do organismu 203, Základní charakteristika účinku 203, Metabolismus chem. škodliviny 203, Klinický obraz otravy 204, Prevence chem. poškození 205, Některé poznámky k akutním otravám 205.

3.7. Onemocnění z vibrací, otřesů, otlaků a přetěžování (Lukáš)

Onemocnění způsobená vibrujícími nástroji: onemocnění systému cév-

- ního 207, systému periferního nervstva 208, lokomočního aparátu 209; Onemocnění z dlouhodobého, nadměrného a jednostranného zatížení 210; Onemocnění nervu loketního z mechanických vlivů 212.
- 3.8. **Poškození pohybového ústrojí z pracovní zátěže (Fiala)**
Postižení tíhových váček 214. Postižení svalů, šlach a vazů 214, Onemocnění kostí a kloubů 217.
- 3.9. **Onemocnění z hluku (Tománek)**
Fyziologické a patofyziologické poznámky 219, Audiometrie 220, Působení hluku na zdraví 223, Prevence onemocnění z hluku 225.
- 3.10. **Záření jako pracovní riziko (Nauš)**
Magnetická pole 226, Elektromagnetické záření 226, Viditelné světlo 227, Ultrafialové záření 227, Infračervené záření 227, Ionizující záření 227.
- 3.11. **Některé poznámky k oftalmologii závodního obvodního lékaře (Hanus)**
Ostrost zraková 232, Barvocit 233, Zrak a osvětlení pracoviště 233, Poranění oka 234.
- 3.12. **Profesionální psychopatologie v práci obvodního lékaře (Gebhart)**
Adaptace k práci a pracovní situaci 237, Selhání jedince v práci 238, Působení fyzikálních, chemických a biologických vlivů na psychiku 240, Psychické poruchy při intoxikacích 241.
- 3.13. **Zdravotnické problémy zaměstnávání žen (Prošková)**
Ochrana mateřské funkce ženy 242, Přízpůsobení pracovního prostředí vlastnostem ženského organismu 245, Zajištění dostatečného odpočinku 247.
- 3.14. **Hygiena práce a nemoc z povolání v zemědělství (Váňa)**
Hygienická problematika rostlinné výroby: klimatické podmínky 249, mechanizační prostředky 249, chemické látky: strojená hnojiva, pesticidy 250, prach v zemědělství 253, Hygienická problematika živočišné výroby: velkokapacitní chovy 254, problematika jednotlivých technologií velkochově 255, Nemoci z povolání v zemědělství 258.